

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering

Persoonsgegevens

Datum

18 maart 2024

Referentie

44651695

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief en
antwoorden Kamervragen
restitutie les- en cursusgeld

Intern OCW afgestemd

DUO, HOenS, MBO, WJZ

Kamervragen restitutie les- en cursusgeld

Aanleiding

Er zijn Kamervragen gesteld door de leden Westerveld en Tseggai (GroenLinks-PvdA) over restitutie van lesgeld aan mbo-studenten. Bijgaand vindt u de beantwoording, waarin u ook ingaat op restitutie van het cursusgeld. De vraagstellers ontvangen de beantwoording bij voorkeur voor het Commissiedebat mbo van 16 april. De deadline voor verzending is 1 april.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om de beantwoording te ondertekenen.

Kernpunten

- De vragen gaan over het verschil in restitutiebeleid voor mbo-studenten versus hbo- en wo-studenten en of het mogelijk is om deze ongelijkheid vanaf studiejaar 2024/25 op te heffen. Hierbij wordt verwezen naar de toezegging aan het lid Bouchallikh (GroenLinks) om dit te verkennen.
- U schrijft dat het klopt dat er een verschil bestaat. Dit komt voort uit het feit dat het merendeel van de mbo-studenten (in tegenstelling tot hbo- en wo-studenten) geen startkwalificatie heeft. Door (in beginsel) niet te restitueren bij uitschrijving wordt het behalen van een startkwalificatie gestimuleerd. Er zijn situaties waarbij de student wel recht kan hebben op restitutie, zoals bij ernstige ziekte.
- U schrijft dat u het belangrijk vindt om onnodige verschillen weg te nemen. Maar u laat het besluit over de vraag of aanpassing wenselijk is, ook gezien de voor- en nadelen en de benodigde dekking, over aan een volgend kabinet, omdat u dat passend acht bij de demissionaire status van het huidige kabinet.
- Aanpassing vanaf studiejaar 2024/25 is niet mogelijk omwille van:
 - De demissionaire status van het kabinet.
 - Ontbreken van financiële dekking. Afhankelijk van de gekozen variant worden de kosten geschat op € 15 tot € 20 miljoen structureel aan verminderde lesgeldontvangsten, en € 3 – 7 miljoen structureel voor cursusgeldontvangsten. Ook zullen er additionele incidentele en structurele uitvoeringskosten zijn voor DUO en onderwijsinstellingen.
 - Benodigde wijzigingen in de regelgeving die minimaal één jaar vergen (AmvB traject voor aanpassing Uitvoeringsbesluit Les en Cursusgeldwet).
 - Uitvoeringstechnische redenen. Zowel DUO als de MBO raad hebben aangegeven automatische restitutie uitvoerbaar te achten. Voor DUO is dit niet mogelijk voor kalenderjaar 2025 in verband met andere werkzaamheden (zoals de tegemoetkoming voor

Datum
18 maart 2024

leenstelstelstudenten). De uitvoerbaarheid, en haalbare invoeringsdatum, voor instellingen zal nader onderzocht en afgestemd moeten worden. Automatische restitutie vergt namelijk aanpassingen van de processen en systemen en zal mogelijk de administratieve last voor instellingen doen toenemen.

- Het voorgaande is in lijn met de verkenning die u in december 2023 heeft gedeeld met de Kamer¹. Deze verkenning heeft u aangekondigd in de Kamerbrief Gelijkwaardige behandeling van mbo-studenten, en is conform de motie Westerveld/Peters² voor de begrotingsbehandeling gedeeld. Daarbij is per abuis niet verwezen naar de toezegging aan het lid Bouchallikh. Dat wordt met deze brief rechtgezet.
- De leden vragen ook specifiek naar studenten met een ondersteuningsbehoefte die stoppen met hun studie, en in hoeverre zij recht hebben op restitutie.
 - U schrijft dat niet bekend is hoeveel studenten voortijdig stoppen omdat door de instelling niet voldaan kan worden aan de ondersteuningsbehoefte. Wel beschrijft u wat er – vanuit de Verbeteragenda passend onderwijs mbo – wordt gedaan om studenten met een ondersteuningsbehoefte beter te begeleiden. De monitor passend onderwijs (2025) en de tussentijdse evaluatie Wet verbetering rechtsbescherming mbo-studenten gaat hopelijk meer inzicht geven in het aantal ondersteuningsafspraken dat is gemaakt, en of dit bijdraagt aan de toegankelijkheid van het mbo.
 - Of studenten met een ondersteuningsbehoefte recht hebben op restitutie is afhankelijk van de situatie. Als deze voldoet aan de omstandigheden waarvoor recht op restitutie ontstaat, kan dit het geval zijn. De uitzonderingen voor restitutie zijn (wettelijk) vastgelegd, en beperken zich tot een aantal bijzondere situaties (o.a. ernstige ziekte, overlijden van een familielid).

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.

¹Kamerstukken II 2023/2024, 36 410 – VIII, nr. 36.

²Kamerstukken II 2023/2024, 31 524, nr. 586.